

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

Felles utdanning i
samvirkeledelse
for nød- og beredskapsaktørene

SAMVI-LED

7,5 studiepoeng

Godkjent i Utdanningsutvalget ved Politihøgskolen
15. november 2022

1. Innledning

Norge har fire nasjonale hovedprinsipper innenfor samfunnssikkerhet og beredskap: Ansvarsprinsippet, likhetsprinsippet, nærhetsprinsippet og samvirkeprinsippet. Samvirkeprinsippet pålegger blant annet etater et eget ansvar for å sikre best mulig samvirke med andre relevante aktører. Noe av målet med prinsippet er å utnytte ressursene på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor. Samvirke kan beskrives som en prosess hvor de forskjellige aktørene går sammen for å løse et felles problem eller utfordring hvor målet er at en skal få mer ut av å samvirke enn å arbeide alene¹.

Som ett tiltak for å bedre samfunnssikkerhet og håndteringsevne er det besluttet utvikling av felles etter- og videreutdanninger for nød- og beredskapsaktørene som skal støtte opp under samvirkeprinsippet. Dette er et samarbeid mellom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Helsedirektoratet (Hdir), Politidirektoratet (POD), Forsvarets høgskole og Politihøgskolen.

God samvirkeledelse innebærer å legge til rette for felles situasjonsforståelse blant aktørene for sammen å skape en felles plan for hvordan oppdraget/hendelsen best kan løses i fellesskap. Hensikten er, med andre ord, å skape en helhetlig forståelse som kan bidra til gode beslutningsprosesser blant lederne som deltar i et oppdrag, og som underbygger operative beslutninger og valg lederne må ta. Dette innebærer situasjonsvurdering, planlegging, koordinering av aktiviteter og ressurser, oppfølging og støtte i utøvelsen av arbeidet ofte i tidskritiske situasjoner.

Nød- og beredskapsaktørene består av offentlige, frivillige og private organisasjoner som under felles oppdrag sammen skal utgjøre et team. Et kjennetegn ved team er medlemmer som er avhengige av hverandre, og hvor det kreves en koordinering av arbeidsoppgaver for å oppnå effektiv måloppnåelse². Det er flere måter å lede team på, og gjennom utdanningen vil man bli kjent med mekanismer, prinsipper og prosesser for å tilrettelegge for godt teamarbeid gjennom trening og øvelser. Felles kunnskap, erfaringsdeling og kjennskap til hverandres arbeidsoppgaver, ressurser og kompetanse vil bidra til å styrke teamarbeid. Samvirkeledelse krever en grunnleggende forståelse av de ulike nød- og beredskapsaktørers organisering, samfunnsmandat, roller og ansvar samt forståelse for operativ ledelse.

Alle nødetatene og flere av beredskapsorganisasjonene har egne lederutdanninger og operative ledererfaringer som de tar med seg inn i studiet. Fokus under studiet er at studentene skal lære seg å samvirke under utøvelsen av ledelse og derigjennom spille hverandre gode for å fatte gode operative felles beslutninger i tidskritiske situasjoner.

¹ Kristiansen, E., Magnussen, L. I., & Carlström, E. (2017). Samvirke - en lærebok i beredskap. Oslo: Universitetsforlaget.

² Eriksen, J. (2020) Krise - og beredskapsledelse - Teamtrening s. 18

Formålet med studiet er å høyne kompetansen innen samvirkeledelse for innsatsledere i nødetatene og ledere fra de øvrige beredskapsaktørene. Utdanningen skal gjennom dette bidra til samvirke mellom nød- og beredskapsaktørene, støtte opp under enhetlig praksis av høy kvalitet, bidra til nettverksbygging og legge til rette for effektiv utnyttelse av samfunnets samlede ressurser.

2. Målgruppe og opptakskrav

2.1. Målgruppe

Målgruppen for utdanningen er personell hos nød- og beredskapsaktørene som har, eller er tiltenkt funksjonen som innsatsleder eller tilsvarende funksjon hos øvrige beredskapsaktører. Studiet er i tillegg åpent for utdanningsansvarlige i denne målgruppen.

Søkere må være innstilt av arbeidsgiver.

Studieplassene fordeles med

- minst 70 prosent av plassene fordelt likt mellom
 - Ansatte i politiet
 - Ansatte i brann- og redningsvesen samt ansatte i DSBs styringslinje
 - Helsetjenestens personell i akuttmedisinsk beredskap
 - Ansatte og tjenestepliktige i Forsvaret
- inntil 15 prosent av plassene til andre beredskapsaktører (offentlige og private)
- inntil 15 prosent av plassene til frivillige aktører innen norsk redningstjeneste

2.2. Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende krav:

Utdanning:

- Generell studiekompetanse.

Ansettelse, praksis og andre krav:

- Et pågående arbeidsforhold eller formell tilknytning til politiet, brann- og redningsvesen, DSBs styringslinje og helsevesenet, Forsvaret, eller andre aktører som hører inn under nød- og beredskapsaktørene.
- Minimum 3 års praksis (omregnet til heltidsstilling) i en av de ovennevnte.

Søkere som ikke tilfredsstillt kravet til generell studiekompetanse, må dokumentere følgende:

- Minimum 5 års relevant praksis (hvorav inntil 2 år kan være relevant utdanning) som erstatter kravet om generell studiekompetanse. Ordningen gjelder kun søkere som er 25 år eller eldre.

3. Læringsutbytte

3.1. *Generell kompetanse*

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- Forstå viktigheten av samvirke og ledelse i samvirkehendelser
- Utøve egen rolle innen samvirke og samvirkeledelse med økt innsikt og trygghet
- Bidra med egen fagkompetanse som danner grunnlag for felles situasjonsforståelse

3.2. *Kunnskaper*

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- Ulike lederroller
- Organisering av Innsatsleder kommandoplass (ILKO)
- De ulike nød- og beredskapsaktørers organisering, roller, ressurser, utstyr, ansvar, myndighet, lover og forskrifter
- Operativ psykologi med vekt på, blant annet beslutningsprosesser, stressreaksjoner og gruppedynamikk
- Felles situasjonsforståelse
- Situasjons- og risikovurderinger
- Nasjonale hovedprinsipper innenfor samfunnssikkerhet og beredskap

Studentene har etter gjennomført utdanning kjennskap til:

- Krisekommunikasjon og mediehåndtering
- Betydningen av både erfarings- og forskningsbasert kunnskap

3.3. Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- Reflektere over egen lederpraksis og anvende ulike lederstiler
- Redegjøre for nød- og beredskapsaktørens kapasiteter og begrensninger
- Utøve samvirke i oppdragsløsning, og begrunne valg av tilnærming
- Bidra til å etablere og opprettholde felles situasjonsforståelse
- Bidra til etablering og drift av ILKO
- Bidra til kunnskaps- og erfaringsdeling

4. Organisering av undervisnings- og læringsaktiviteter

Utdanningen er organisert som et deltidsstudium, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av 4 måneder. Omfanget på utdanningen er anslått til ca. 210 timer.

Studiet vil bestå av 10 dager med fysisk oppmøte fordelt på 3 samlinger, og har undervisnings- og læringsaktiviteter i og mellom samlingene. Samlingene utgjør inntil 80 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid og kan være delvis nettbasert.

Det er krav om minst 90 % deltakelse på samlingene.

Undervisnings- og læringsaktivitetene skal bidra til å gi studentene et godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Utdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i samvirke, som kobles til relevant teori og praksis.

Undervisnings- og læringsaktivitetene omfatter deltakelse i undervisning, praktiske øvelser, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid, presentasjoner og litteraturstudier samt andre aktiviteter som er relevante for utdanningen.

Studentene skal bidra til medstudenters læring med blant annet veiledning og vurdering under praktiske øvelser og gruppearbeid på samlingene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav:

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- En individuell oppgave hvor studenten skal reflektere over egen samvirkeledelse (inntil 1250 ord).
- En muntlig presentasjon i egen tjeneste på inntil 20 minutter. Presentasjonen skal dokumenteres med video/lydopptak.

5. Vurdering

Studentene blir vurdert underveis gjennom arbeidskrav og får tilbakemeldinger på disse etter nærmere oppgitte kriterier forankret i beskrivelsene av læringsutbyttene.

Studiet avsluttes med muntlig eksamen. Det benyttes karakteruttrykket bestått/ikke bestått.